

הַכְּבוֹד קְרִיאַת שְׁמַע סִימָן נט ז

צב באר הגזירה

ט ויחשלימי ט ויבנו יונה
הורא ייש.

הפסוק (ועין לקמן ^(כד) סימן טו סא): **ה.** * **אם טעה בכרבת יוצר בענין שצריך לעמד אחר**
(כז) תחתיו, אם טעה (כח) מקדשה ואילף אין השני צריך להתחיל אלא ממקום ^(י) **שפסק:** הגה דהינו
שמתחיל מקדשה ^(י) **(כח)** ואילף, ואם טעה קדם קדשה צריך להתחיל **(כט)** בראש (הרב רבנו יונה והרא"ש פרק אין עומדין ומהות
מיימני פרק י מהלכות תפלה וטור):

ס דין ברכות לקריאת שמע ואם צריכים כונה, וכו' ה' סעיפים:

א. "ברכה שניה ^(ס) אהבת עולם. (הגה ניש' אומרים אהבה רבה ^(א) וכן נוהגין בכל אשכנז).
י' ואינה פותחת בברוך מפני שהיא סמוכה לברכת יוצר אור. ואם היא פוטרת
ברכת התורה, עין לעיל סימן מז: ב. **קרא קריאת שמע בלא ברכה יצא ידי**
חובת קריאת שמע, ^(א) ויחזור ויקרא ^(ב) הברכות בלא קריאת שמע. * ונראה לי

שערי תשובה

ותלילה מות. וקטב בלבוש, השעם שבצבור ענין בקול גם קדשה זו, שיאמרו הצבור
בית דגמול המלאכים, עין שם. ודקא בצבור, אבל ביחיד מבאר בסימן קלב שאומר
בלחש, מן קטב באלוה רבה, עין שם. ושם כתבתי בשם שלימי צבור לענין קדשה דסוקא
שעניניו אין קטידא אם אומר בקול גם, עין שם, והוא דהיו קאן: **ס סא.** עין באר
היטב וצין ברפי יוסף דמבאר בבית יוסף שגם אחר יוצר המאורות אין לענות אמן רק
יסים עם השליח צבור, ודלא כיש נהגין לענות אמן אחר יוצר המאורות ולא אחר
הבורא, עין שם. ובאמת שכן משמע מלשון הבית יוסף, אף משיטות לשון השולחן
ערוך משמע דדקא אחר הבורא מין שהוא סמוך לקריאת שמע דר' פוסקים בין הברכה
לדבר שצריך עליה וצריך עין. ומבאר בבית יוסף שאם סים קדם השליח צבור עונה
אמן, אלא שאין לו לומר לסים קדם אלא יסים בשנה ואז לא יצא אמן דהיו עונה
אחר ברכותיו וצין לקמן סימן טא בדרכי משה שבאמן וכן אל מלך נאמן, ומכל מקום
בהשקפה השלש תבות יסמן על מה ששמע מפי השליח צבור בשחזור ה' אליהם
אמת, אבל ביחיד יש לו לומר אל מלך נאמן, מין שבוחר קורא לו משנה גור, עין שם.
וכתב בספר הכנות, ארבע זכירות הם, והם: א', זכירת מות תורה כמה שנאמר
זכור את יום אשר עמדת גור, ב', זכור את אשר עשה לך עמלק, ג', זכור את אשר
עשה ה' למרים גור, ד', זכירת מצרים. והארבע זכירות אלו יבנו, כשיאמר ויבנו בחור
וכן בפסוק ה' סיני שאז אחר גור מלך עם וקרבנו לקבל תורתו, לשמן הנדול וכן
משנה עמלק, כי אין השם בלא צד שימחה שם עמלק, להודות לך וכן שנהיה
ובשלי"ה כתב שצריך בעיני מנהג הספרדים שלא יצא אמן, ויסים עם השליח צבור כדי
מסים באהבה, ושוב אחר הפסוק של קריאת שמע חזרו ומתחיל ואהבה, עין שם. ומכל מקום אם סים קדם השליח צבור יש לענות אמן ויבן אל מלך נאמן כמו שכתב בסימן
סא. וצין בפרש' שישן בלא א סימן טו השעם דלא יצא אמן אף על גב דמפר להפסיק מפני יצאה וכו' כמו שכתב בשור' סימן טו, מין שעוסק בשבח של מקום אין לו
להפסיק בשבח אחר. עין שם שכתב, במי שצריך להניח שלח ותפילין והוא אחר ברוך שאמר, לכתחלה יסמן קצת פסוקי דמזמור ויניחם בין מזמור למזמור, ויבדיל בין המזמור והניחם
בין ברוך שאמר לפסוקי דמזמור לא הפסיק הברכה, עין שם. וצין לעיל סימן נג בבאר היטב שצריך קצן ג בשם גור וידיים ומה שכתב שם וילקמן סימן טו:

• הברכות, עין באר היטב. ומהנהגין על פי האר"י נ"ל אומרים אהבה עולם כמו שכתב המחבר, רק בשבת יש לומר אהבה רבה כמבאר בספר פרי עץ חיים. וכתב בשלימי צבור

באור הלכה

הרמ"א במה שפסים, ועין וכו', הינו, במה שכתב שם דאפילו ביחיד לא חישבין
להפסיק בזה, אבל יותר נכון לאמר, מדידתם הבית יוסף בשולחן ערוך להורות
דענהו שלא בהרמיה, רק דדברי רבנו יונה בפשטן דאפילו סים הבורא קדם
השליח צבור לא יצא אמן על השליח צבור משום הפסק, ובתרוץ הראשון
של הבית יוסף, עין שם, וזה אין שך רק בברכת המזמור, אבל אחר יוצר
המאורות יש לענות אמן אם בדעיבר סים קדם השליח צבור, אבל לכתחלה
צריך לסים בשנה עם השליח צבור כדי שלא יצטרך לענות אמן, וכן סוכר
בבית יוסף, עין שם ודלא נדעת ורמ"א פה בטענהו. וזה שכתב רמ"א, ועין וכו',
הינו, ונהגין הכל לדעת הרא"ש לסים אף ברכת אהבה רבה קדם השליח צבור
ולענות אחריו אמן, וכן שכתב בדרכי משה, וכן משמע בבאר הגזירה פירושו
השני הזה שכתבנו, שכתב בסעיף קטן יב ששם פסק דעת הרא"ש והרמ"א
וכו', משמע דעת הבית יוסף בשולחן ערוך לחלק גם על הרמיה. ולפי ענינת
דעת, בבית יוסף אין שום ראיה שסוכר בעצמו בהרמיה, רק שפסקא ראיה
ממנו לדבריו, וסוכר הבית יוסף דיותר טוב לסיים בשנה לצאת ידי הכל, וכו' וכן
יוסר תמידת השערי תשובה להמעין: **ה *** אם טעה וכו' ממקום שפסק.
אילו אם לא יצא זה השני עדין במחצית הראשונה של הברכה, ואם פן יצטרך
אחר כך לתור ולברך בעצמו תחלת הברכה ותחיתמה, אף על פי מן מפר, מין
שפסק מוציא רבים ידי חובתו, דגמול הדין המבאר לקמן בסימן ככו סעיף ב
דמרי בכל גוני, עין שם. ונראה דזה דוקא בזמן שהמנהג להוציא בברכות,
אבל כחוס אסור לו להתחיל מאמצע הברכה אם עדין לא אמר בעצמו:
ב * * ונראה לי שטוב וכו'. עין בפרי מגדים שכתב, שפנות השולחן ערוך בזה
משום שהתעשר לדעת רב האי שפוסק דלא יצא בתקונה בלא ברכות. והוא
לפלא, ודלא אפילו לדעת רב האי חסדו אינו מעכב כלל, ומפנין שחזור

הברכות ולכד מהפלה, אסור השני העומד תחתיו לתור ולהתחיל ממקום שכבר אמר מתחלה בעצמו:

א (א) אהבת עולם. פירוש, תחלת הברכה מתחלת אהבת עולם, ^(א) אבל כל נסת הברכה ותחיתמה היא כמו שאנו אומרים בברכת אהבה רבה,
אף לדעה זו: **(ב) וכן נוהגין.** הינו בבקר, אבל בערב נוהגין לומר אהבת עולם. והשעם שנהגו לומר בבקר אהבה רבה, משום דכתיב
חדשים לבקרים רבה אמונתך. וכל זה לכתחלה, ^(א) אבל בדעיבר אף אם אמר כל הנסת של אהבת עולם בבקר, יצא ידי חובתו: **ב (ג) ויחזור**
ויקרא וכו'. רוצה לומר, ^(א) אף על גב דאינן מעכבות לקריאת שמע יוצא ידי חובת קריאת שמע אף אם לא ברך כלל, מכל מקום ידי

שערי תשובה

(י) אליה רבה וצריך תשובה: **ה (א)** לביש וקמן אברהם: **(כ)** חיי אדם: **א (ב)** ב"ח פרישה: **(ג)** פשוט: **ב (ג)** הגר"א פרי מגדים:

לוח עמוד הימני: יום יט חשוון תשס"ג • שבי"ב כר חשוון תשס"ג • יום א כט אלול תשס"ג • יום ב ב' אלול תשס"ג • יום ג יב אב תשס"ג